

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ -ΠΡΟΣΘΗΚΗ

Στο Σχέδιο Νόμου του **Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας** με τίτλο:

«Διατάξεις για την απλοποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, θέσπιση πλαισίου για την ανάπτυξη των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης, την προστασία του περιβάλλοντος και λοιπές διατάξεις»

ΘΕΜΑ: «Αποκατάσταση και ενίσχυση της αρμοδιότητας της Αρχής Διασφάλισης Απορρήτου Επικοινωνιών και προστασία των πολιτών απέναντι σε διαδικασίες άρσης απορρήτου».

Α. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Με έκτακτη τροπολογία εισήχθη στην ελληνική έννομη τάξη η ρύθμιση του άρθρου 87 του ν. 4790/2021. Με αυτή καταργήθηκε απολύτως και σε κάθε περίπτωση η αρμοδιότητα της Αρχής Διασφάλισης Απορρήτου Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ) να γνωστοποιεί τη λήψη του μέτρου της άρσης του απορρήτου, μετά τη λήξη του, ακόμη και αν δεν διακυβεύεται ο σκοπός για τον οποίο διατάχθηκε, στις περιπτώσεις που η λήψη του έγινε κατ' επίκληση λόγων εθνικής ασφάλειας (άρθρο 3 ν. 2225/1994).

Η διάταξη έχει κατακριθεί ως ασύμβατη με το άρθρο 19 παρ. 1 του Συντάγματος (προστασία απορρήτου των επικοινωνιών), με το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ (δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) και με το άρθρο 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής). Όπως τονίζεται σε αρθρογραφία που συνυπογράφεται από τον νυν Πρόεδρο της ΑΔΑΕ και επίτιμο Αντιπρόεδρο του ΣΤΕ, η επιγενόμενη

γνωστοποίηση σε θιγέντα από άρση απορρήτου, υπό τις προϋποθέσεις του νόμου, «συνδέεται άμεσα και αξεδιάλυτα με την εκ μέρους του δυνατότητα άσκησης ενδίκων βοηθημάτων και μέσων, προκειμένου να υπερασπισθεί τα δικαιώματα και έννομα συμφέροντά του απέναντι σε κάθε τυχόν μη σύννομη, ή καταχρηστική και δυσανάλογη εις βάρος του χρήση του μέτρου· χρήση που ισοδυναμεί με παραβίαση του δικαιώματος του σε προστασία του ιδιωτικού του βίου» (βλ. Χρ. Ράμμος /Στ. Γκρίτζαλης /Αικ. Παπανικολάου, Αντίθεση του άρθρου 87 ν. 4790/2021 προς τις εγγυήσεις της ΕΣΔΑ για διαφύλαξη του απορρήτου των επικοινωνιών, σε www.constitutionalism.gr, καταχώριση 07/04/2021).

Από τη νομολογία του ΕΔΔΑ αναδεικνύεται, άλλωστε, ότι αντίστοιχες παραβιάσεις έχουν συντελεστεί από κράτη όπως η Ρωσία, η Ουγγαρία κ.α., ακριβώς γιατί δεν υπήρχε νομοθετική δυνατότητα επιγενόμενης γνωστοποίησης στον θιγέντα ότι είχε τύχει παρακολούθησης (βλ. σχετ. Roman Zakharov κατά Ρωσίας, 04/12/2015, Szabo και Vissy κατά Ουγγαρίας, 12/01/2016).

Η επαναφορά σε ισχύ και βελτίωση του προϋφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, που καθιέρωνε υψηλότερου βαθμού εγγυήσεις κατά τη διαδικασία άρσης απορρήτου που διενεργούνταν από κρατικές αρχές για λόγους εθνικής ασφάλειας, είναι απολύτως επιβεβλημένη. Ήδη, στη δημόσια σφαίρα έχουν καταγγελθεί παρακολουθήσεις είτε από κρατικές αρχές, είτε από ιδιώτες, που κατέχουν εξοπλισμό και λογισμικά παρακολούθησης. Η Ελληνική Δημοκρατία δεν μπορεί η ίδια να εμφανίζεται υποχωρητική σε σχέση με το πλαίσιο που διαφύλασσε τα δικαιώματα των πολιτών στο πεδίο αυτό και παράλληλα να ανέχεται τη συναφή δραστηριότητα παράνομων παρακολουθήσεων. Η θεσμική αποκατάσταση της αρμοδιότητας της ΑΔΑΕ αν συνδυαστεί με την παράλληλη διερεύνηση των περιπτώσεων παρακολουθήσεων από ιδιώτες θα μπορέσει να ενισχύσει πραγματικά το πλαίσιο προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών και να θωρακίσει το πολίτευμα και τα πολιτικά σώματα (κόμματα και λοιπούς φορείς) από ενέργειες που το υπονομεύουν. Η πληθώρα καταγγελιών τον τελευταίο καιρό από δημοσιογράφους και από πολιτικό αρχηγό κοινοβουλευτικού κόμματος είναι καμπανάκι κινδύνου σε σχέση με το κλίμα και το περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί σήμερα, υπό την διακυβέρνηση της Νέας

Δημοκρατίας, για τα δικαιώματα των πολιτών και για την ελεύθερη άσκηση της πολιτικής λειτουργίας.

B. ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ- ΠΡΟΣΘΗΚΗ

Άρθρο

1. Το άρθρο 87 του ν. 4790/2021 καταργείται από τον χρόνο έναρξης ισχύος του και η παράγραφος 9 του άρθρου 5 του ν. 2225/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«Μετά τη λήξη του μέτρου της άρσης η ΑΔΑΕ γνωστοποιεί την επιβολή του μέτρου στους θιγόμενους, εκτός αν θεωρήσει αιτιολογημένα ότι διακυβεύεται ο σκοπός για τον οποίο διατάχθηκε. Ειδικά, στις περιπτώσεις του άρθρου 4 η ΑΔΑΕ δύναται να αποφασίζει υπό τους όρους του προηγούμενου εδαφίου, με τη σύμφωνη γνώμη του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

Τα στοιχεία που είχαν συλλεγεί ή κατασχεθεί και το υλικό που εγγράφηκε ή αποτυπώθηκε σε εκτέλεση της διάταξης για την άρση του απορρήτου σε περίπτωση διακρίβωσης εγκλημάτων, σύμφωνα με το άρθρο 4, επισυνάπτονται στη δικογραφία, αν συνιστούν αποδεικτικά μέσα για την ποινική δίωξη κατά την κρίση της αρχής που εξέδωσε τη διάταξη.

Στις περιπτώσεις των παρ. 1α και 1γ του άρθρου 4 και της περ. ζ' της παρ. 3 του άρθρου 36 του ν. 4443/2016 (Α'232) τα στοιχεία αυτά χρησιμοποιούνται επιπλέον κατά τη διοικητική διαδικασία για τη διαπίστωση της παράβασης των άρθρων 3 έως 7, 29 και 30 του ν. 3340/2005 (Α'112), του άρθρου 93α του ν. 4099/2012 (Α'250), καθώς και των διατάξεων των στοιχείων (α) και (β) του άρθρου 14 και του άρθρου 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την κατάχρηση της αγοράς (Κανονισμός για την κατάχρηση της αγοράς) και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των Οδηγιών της Επιτροπής 2003/124/ΕΚ, 2003/125/ΕΚ και 2004/72/ΕΚ (L 173)

και επισυνάπτονται στη σχετική δικογραφία κατά τη διαδικασία ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων.

Διαφορετικά επιστρέφονται στον κύριό τους, εφόσον έχει αποφασισθεί η γνωστοποίηση του μέτρου. Αν δεν συντρέχει αυτή η περίπτωση καταστρέφονται ενώπιον της αρχής που εξέδωσε τη διάταξη και συντάσσεται έκθεση για την καταστροφή. Υποχρεωτικώς καταστρέφεται το υλικό που δεν έχει σχέση με το λόγο επιβολής του μέτρου.

2. Η ρύθμιση της προηγούμενης παραγράφου καταλαμβάνει όλες τις περιπτώσεις άρσης απορρήτου που έλαβαν χώρα πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ακόμη και αν διενεργήθηκαν υπό την ισχύ του άρθρου 87 του ν. 4790/2021.

Αθήνα, 28/07/2022

Οι προτείνοντες/ουσες βουλευτές

Φάμελλος Σωκράτης

Καφαντάρη Χαρούλα

Γεροβασίλη Όλγα

Κατρούγκαλος Γιώργος

Κάτσης Μάριος

Γκαρά Αναστασία